

חוברת תרגול – צועדים במסע המורשת: מסע חודש חשוון

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את כל תחנות המסע של חודש חשוון ואת הרעיון המרכזי של כל תחנה
- לתרגל קריאה, הבנה וכתיבה סביב הסיפורים והמקורות של התחנות
- לחזק תחושת שייכות למשפחה, לקהילה וליישוב דרך משימות יצירה ושיחה
- להתנסות בראיון משפחתי ובבניית תוצר אישי שמסכם את המסע

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – מכירים את הרעיון

1. נכון – אין בו חג מיוחד כמו בחודשים אחרים
2. לא נכון – אפשר לחגוג רגעים קטנים כמו יום הולדת או הצלחה אישית
3. נכון – כל הצלחה קטנה היא סיבה לשמוח

חלק ב' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – תרגול והבנה

1. א – כי אין בו חגים
2. ב – יום הולדת, הצלחה אישית, או תודה למישהו
3. ב – אנחנו בוחרים מה לחגוג ומתי

חלק ג' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – כתיבה ויצירה

1. טוב
2. הולדת

חלק ד' – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – מושגי יסוד

1. טל
2. ירושלים

חלק ה' – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – הבנה

1. לא נכון – טל הן טיפות קטנות של הבוקר, ומטר הוא הגשם
2. נכון – הגשם חשוב לכל הטבע ולבני האדם

חלק ו' – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – ידע

1. ב – חשוון

חלק ז' – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – התאמה

- 1 – ד (טיפות קטנות של הבוקר)
- 2 – א (גשם)
- 3 – ה (אנשים שהלכו ברגל לירושלים לחג)
- 4 – ב (בזבוז מים)
- 5 – ג (בקשה לגשם בתפילה)

חלק ח' – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – זוכרים את הסיפור

1. נכון – נח בנה תיבה מעץ כדי להינצל מהמבול
2. לא נכון – ירד גשם חזק ארבעים יום וארבעים לילה
3. נכון – הקשת הופיעה אחרי המבול כסימן טוב

חלק ט' – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – מבינים את הסיפור

1. ב – יונה
2. ג – עלה זית

חלק י' – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – משלימים ומתאימים

1. עלה זית
2. זוגות

חלק י"א – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – מתאימים זוגות

- 1 – ג (בנה תיבה)
- 2 – א (אוהל פתוח לאורחים)
- 3 – ב (סימן של הבטחה)
- 4 – ה (ירד ארבעים יום)
- 5 – ד (חזרה עם עלה זית)

חלק י״ב – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – מכירים את הסיפור

1. א – רועת צאן
2. ב – לבאר
3. א – לאחותה לאה

חלק י״ג – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – תרגול והבנה

1. נכון – רחל הייתה רועה אחראית שדאגה לכל כבש בעדר
2. לא נכון – רחל הייתה טובת לב ושמה לב למי שעצוב

חלק י״ד – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – השלמות והתאמה

1. אמנו
2. חשוון

חלק ט״ו – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – התאמת ערכים

1 – ב (אכפתיות)
2 – א (רגישות)
3 – ד (חסד)
4 – ג (ערך הדאגה לזולת)

חלק ט״ז – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – מה אנחנו זוכרים מהסיפור

1. ב – אתיופיה
2. א – חמישים יום אחרי יום הכיפורים
3. ב – הר גבוה
4. ב – הקסים, כוהני הדת
5. ב – אוכלים, שרים ורוקדים

חלק י״ז – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – השלמת פרטים מהסיפור

1. חמישים
2. ספר תורה
3. מתפללים
4. ירושלים

חלק י״ח – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – חושבים לעומק

1. תשובה פתוחה: הם התגעגעו לירושלים וראו בה מקום קדוש וחלום משותף
2. תשובה פתוחה: אפשר לשלב רגעים רציניים עם שמחה, ושיש זמן לכל דבר
3. תשובה פתוחה: כדי לחזק את הקשר, לזכור את הערכים ולהתחדש כקהילה

חלק י״ט – פרק 6 • המסע של המשפחה שלי והיישוב שלי – הכרת התוכן

1. נכון – זהו אחד השלבים הראשונים בפרויקט
2. לא נכון – הכרטיס שואל מה שם החפץ, למי הוא שייך ומאיפה הוא הגיע, ולא איפה נולד המרואיין
3. נכון – כך כתוב בתיאור הפרויקט
4. נכון – זהו הרעיון הגדול של תחנת היישוב שלי

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה מזכירה שם תחנה אחד ורעיון מרכזי אחד שקשור אליה בלי לדייק במקור המדויק
- תשובה טובה מראה הבנה של המסר האישי או הערכי של הסיפור, לא רק שחזור עובדות

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את הפרקים לפי שבועות החודש כפי שמוצע באתר, פרק אחד או שניים לשיעור
- לתלמידים צעירים יותר כדאי להתמקד בקטעי הקריאה הקצרים ובמשימות הציור, ולדלג על שאלות הניתוח
- לתלמידים בכיתות הגבוהות של היסודי אפשר להוסיף שיחה קצרה על הקשר בין הסיפורים לרעיון המסע המשותף
- כדאי לשמור את דף היישוב והמשפחה לסוף, כסיכום אישי שמחבר את כל מה שנלמד בחוברת

חוברת תרגול – צועדים במסע המורשת: מסע חודש חשוון

צועדים במסע המורשת

יסודי · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מר חשוון: חוגגים בעצמנו
2. פרק 2 – ותן טל ומטר: בקשת הגשם
3. פרק 3 – נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע
4. פרק 4 – רחל אמנו: לדאוג לאחר
5. פרק 5 – חג הסיגד: כמיהה לירושלים
6. פרק 6 – המסע של המשפחה שלי והיישוב שלי

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – צועדים במסע המורשת: מסע חודש חשוון

חוברת התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו נלך תחנה אחר תחנה. בכל תחנה נקרא סיפור קצר ונענה על שאלות. נצייר ונדבר עם חברים ועם המשפחה.

📖 מילון קטן:

מסע	דרך ארוכה עם הרבה תחנות ועצירות
תחנה	מקום עצירה במסע שבו לומדים נושא אחד
טל ומטר	טיפות גשם קטנות של הבוקר וגשם חזק יותר
תיבה	ספינה גדולה שבנה נח כדי להינצל מהמבול
קשת	צבעים שמופיעים בשמיים אחרי גשם, סימן להבטחה
סיגד	חג של יהודי אתיופיה שבו עולים להר ומביטים לירושלים
מורשת	סיפורים ומנהגים שעוברים במשפחה ובעם מדור לדור
ראיון משפחתי	שיחה עם מבוגר במשפחה ששואלים בה שאלות על העבר
עץ משפחה	ציור שמראה מי בני המשפחה ואיך הם קשורים זה לזה
יישוב	מקום שבו אנשים גרים יחד, כמו כפר, עיר או שכונה

1 חלק א' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – מכירים את הרעיון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	חודש חשוון הוא חודש בלי חגים	☐	☐
2	בחודש בלי חג אי אפשר לחגוג שום דבר	☐	☐
3	אפשר לחגוג גם כשמישהו הצליח לקרוא ספר לבד בפעם הראשונה	☐	☐

2 חלק ב' – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – תרגול והבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה יש כינוי מיוחד לחודש חשוון?

א) כי אין בו חגים ב) כי הוא קר מאוד ג) כי הוא ארוך מכל החודשים ד) כי לומדים בו הרבה

2. מה אפשר לחגוג גם בלי חג רשמי?

א) רק ימי הולדת ב) יום הולדת, הצלחה אישית, או תודה למישהו ג) רק חופשה מבית הספר

ד) אי אפשר לחגוג כלום

3. מה המשפט שמתאים לרעיון הגדול של התחנה?

(א) רק בחג אפשר לשמוח (ב) אנחנו בוחרים מה לחגוג ומתי (ג) צריך לחכות לחג כדי להיות שמחים

(ד) אין טעם לחגוג דברים קטנים

3 חלק ג׳ – פרק 1 • מר חשוון: חוגגים בעצמנו – כתיבה ויצירה

השלימו את המילה החסרה.

1. כל יום _____ הוא סיבה לשמוח

2. אפשר לחגוג יום _____ של חבר או חברה

4 חלק ד׳ – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – מושגי יסוד

השלימו את המילה החסרה.

1. בתפילה אומרים: ותן _____ ומטר

2. עולי הרגל הלכו ברגל אל _____

5 חלק ה׳ – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – הבנה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	טל הוא גשם חזק וכבד	☐	☐
2	הגשם נותן מים לאדמה, לעצים ולאנשים	☐	☐

6 חלק ו׳ – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – ידע

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מתי מתחילים לבקש גשם?

(א) תשרי (ב) חשוון (ג) כסלו (ד) טבת

7 חלק ז׳ – פרק 2 • ותן טל ומטר: בקשת הגשם – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. טל	___	**א.** גשם
2. מטר	___	**ב.** בזבוז מים
3. עולי רגל	___	**ג.** בקשה לגשם בתפילה
4. ברז מטפטף	___	**ד.** טיפות קטנות של הבוקר
5. וְתֵן טַל וּמָטָר	___	**ה.** אנשים שהלכו ברגל לירושלים לחג

8 חלק ח' – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – זוכרים את הסיפור

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	נח בנה תיבה גדולה מעץ	☐	☐
2	ירד גשם יום אחד בלבד	☐	☐
3	הקשת בשמיים היא סימן של הבטחה והתחלה חדשה	☐	☐

9 חלק ט' – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – מבינים את הסיפור

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה נח שלח מהתיבה?

א) עורב ב) יונה ג) נשר ד) דג

2. מה היה בפי הציפור?

א) פרח ב) ענף תמר ג) עלה זית ד) אבן קטנה

10 חלק י' – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – משלימים ומתאימים

השלימו את המילה החסרה.

1. היונה חזרה אל התיבה עם _____ בפיה

2. נח ומשפחתו הכניסו לתיבה _____ של כל בעלי החיים

11 חלק י"א – פרק 3 • נח ולך לך: תיבה, קשת ומסע – מתאימים זוגות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נח	___	**א.** אוהל פתוח לאורחים
2. אברהם ושרה	___	**ב.** סימן של הבטחה
3. הקשת	___	**ג.** בנה תיבה
4. הגשם	___	**ד.** חזרה עם עלה זית
5. היונה	___	**ה.** ירד ארבעים יום

12 חלק י"ב – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – מכירים את הסיפור

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. במה רחל עבדה?

א) רועת צאן ב) מלכה ג) נגרת ד) מורה

2. איפה רחל השקתה את הצאן?

א) לים ב) לבאר ג) להר ד) לשוק

3. את מי רחל עזרה?

א) לאחותה לאה ב) לאביה לבן ג) לאחיה ד) לשכנה

13 חלק י"ג – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – תרגול והבנה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	רחל דאגה שכל כבש ישתה מים	☐	☐
2	רחל לא שמה לב למי שעצוב מסביבה	☐	☐

14 חלק י"ד – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – השלמות והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. קוראים לרחל "רחל _____ " כי היא דאגה לכולם כמו אמא

2. בי"א ב _____ זוכרים את רחל אמנו ולומדים ממנה לדאוג זה לזה

15 חלק ט"ו – פרק 4 • רחל אמנו: לדאוג לאחר – התאמת ערכים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דאגה שכל כבש ישתה מים	___	**א.** רגישות
2. שמה לב למי שעצוב	___	**ב.** אכפתיות
3. עזרה לאחותה לאה	___	**ג.** ערך הדאגה לזולת
4. לומדים ממנה לדאוג זה לזה	___	**ד.** חסד

16 חלק ט"ז – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – מה אנחנו זוכרים מהסיפור

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו עדה חוגגת את חג הסיגד?

א) תימן ב) אתיופיה ג) מרוקו ד) עיראק

2. מתי חל חג הסיגד?

א) חמישים יום אחרי יום הכיפורים ב) בחודש ניסן ג) בחודש אלול ד) ביום העצמאות

3. לאן עולים ביום הסיגד?

א) גג בית הכנסת ב) הר גבוה ג) גבעת חול ד) מגדל

4. מי מקריא מהתורה בחג?

א) הילדים הקטנים ב) הקסים, כוהני הדת ג) החיילים ד) התיירים

5. מה עושים אחרי הירידה מההר?

א) הולכים לישון ב) אוכלים, שרים ורוקדים ג) חוזרים הביתה בשקט ד) צמים עוד יום

17 חלק י״ז – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – השלמת פרטים מהסיפור

השלימו את המילה החסרה.

1. יהודי אתיופיה חוגגים את חג הסיגד _____ יום אחרי יום הכיפורים.

2. בראש ההר הקסים מחזיקים _____ ומקריאים ממנו.

3. ביום החג כולם צמים ו _____ יחד.

4. היום חוגגים את חג הסיגד גם ב _____ .

18 חלק י״ח – פרק 5 • חג הסיגד: כמיהה לירושלים – חושבים לעומק

ענו בקצרה.

1. מדוע לדעתכם יהודי אתיופיה הביטו דווקא לכיוון ירושלים כשעלו על ההר? כתבו רעיון אחד.

2. בסיפור החג יש גם צום ותפילה וגם שירה וריקוד. מה אפשר ללמוד מהשילוב הזה?

3. חג הסיגד מזכיר חידוש ברית. כתבו במילים שלכם למה חשוב לחדש הבטחות ולהיזכר בהן מדי שנה.

19 חלק י״ט – פרק 6 • המסע של המשפחה שלי והיישוב שלי – הכרת התוכן

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בפרויקט המסע של המשפחה שלי מראיינים מבוגר או מבוגרת מהמשפחה או מהקהילה	☐	☐
2	כרטיס סיפור החפץ שואל איפה נולד המרואיין	☐	☐
3	אפשר לבנות עץ משפחה או עץ אנשים קרובים, כך שהפרויקט מתאים לכל סוגי המשפחות	☐	☐
4	סיפור היישוב מלמד שהיישוב נבנה בידי אנשים שחלמו ועבדו יחד	☐	☐

כרטיס יציאה

אני יכול/ה לספר בקיצור על שלוש תחנות מהמסע ולמה כל אחת מתאימה לחודש חשוון

אני יודע/ת להסביר מה הרעיון הגדול של סיפור אחד שלמדתי (למשל נח, רחל או הסיגד)

אני הצלחתי לראיין מבוגר במשפחה או לספר על חפץ משפחתי מיוחד

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀